

Blogboek deel 4/9:

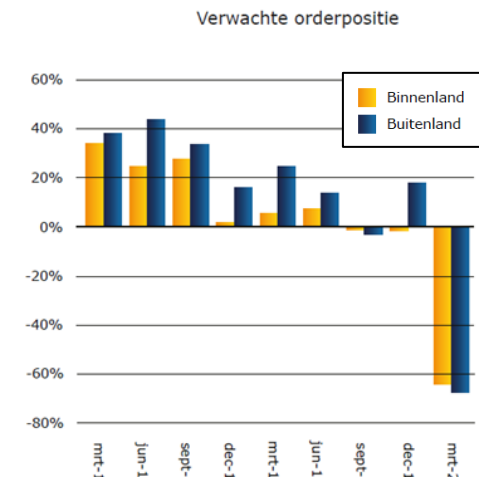
ActieAgenda voor de Technologische Industrie in Zuid-Holland

Wat zijn alle beschouwingen in de eerste zes afleveringen van dit blogboek eigenlijk nog waard na de coronacrisis en daaropvolgende economische crisis? Wat kunnen we doen om op termijn sterker uit de crisis te komen?

Corona: vergrootglas en versneller

De coronacrisis heeft de sectoren in de Technologische Industrie verschillend geraakt. De maritieme en vliegtuig-industrie krijgen flinke klappen; semicon en ruimtevaart draaien min of meer 'gewoon' door; en specifieke medische bedrijven en netwerkleveranciers groeien juist. Dit heeft net zulke wisselende gevolgen voor innovatie.

In [SMITZH](#), het digitaliseringsprogramma voor de maakindustrie, zien we aan de ene kant dat (vaak) kleinere bedrijven huiverig zijn om te investeren in ontwikkeling van scholingsprogramma's. Aan de andere kant is er bij innovatieve bedrijven en fieldlabs nu juist meer tijd en aandacht om nieuwe projecten te ontwikkelen.

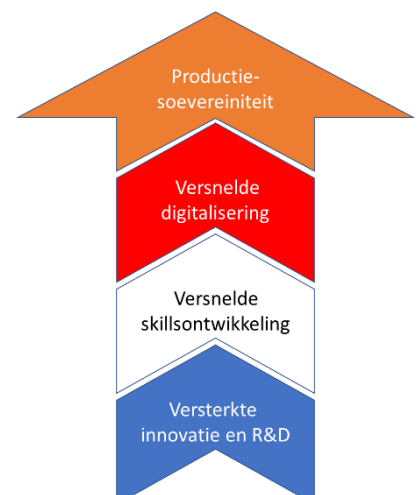

Leden van de Metaalunie verwachtten in april 2020 een stevige daling in de orderpositie

Wat voor iedereen gelijk is: de wereld is dynamischer en digitaal geworden. Beeldbellen en thuiswerken zijn blijvertjes. 3D-printing blijkt een betrouwbare productiemethode te zijn. De vraag naar robots stijgt vanwege personeelstekorten. Idem AR/VR voor onderhoud op afstand. Ook werkt de coronacrisis als vergrootglas: de kwetsbaarheden in internationale waardeketens worden pijnlijk zichtbaar. Kunnen we kritische producten zelf produceren? Hebben we productiesoevereiniteit?

Productiesoevereiniteit

In eerdere blogs constateerden we al dat inzet op (ver)nieuw(d)e waarde-ketens verstandig is. Een cluster van bedrijven dat een aantal samenhangende modules en producten ontwikkelt met regionale kennisinstellingen, produceert en op de markt brengt levert synergie op en helpt bij de *branding* van de regio. Overheden kunnen dat gericht stimuleren als *launching customer*, met moderne regelgeving en gebiedsvergunningen voor specifiek productie. Financiers en innovatie-aanjagers moeten lokale start-ups en scale-up zoeken en steunen. Opleiders kunnen tijdig trainingen en studies opzetten. Zo werken we samen aan innovatie! De coronacrisis maakt extra duidelijk hoe belangrijk het is om flexibele, efficiënte waardeketens op te zetten die bestaande bedrijven, start- en scale-ups bedienen én kritische goederen kunnen produceren. Niet dat we altijd alles zelf moeten willen produceren, maar we moeten het wel kunnen als het nodig is.

Regionaal herstelplan voor de Technologische Industrie, opgezet met leden van HI, zet in op productiesoevereiniteit

Digitale soevereiniteit

Om efficiënt en flexibel te kunnen produceren is een digitaal netwerk nodig, want geen enkel bedrijf heeft alle productiemethoden in huis. Samenwerking is dus nodig, en om dat snel en efficiënt te kunnen doen moet bekend zijn waar er capaciteit is voor de gewenste kwaliteit en aantallen. Ontwerpen moeten worden uitgewisseld. Dat vereist ook vertrouwen en solidariteit. Dus moeten cyberweerbaarheid en digitale soevereiniteit helemaal op orde zijn. Data is het nieuwe

SMITZH

goud, en dat moeten we bewaken als 'the Bank of England'. Daarom werken onder andere Krohne, Ureason en andere regionale bedrijven binnen [SMITZH](#) samen om betaalbaar data uit productieprocessen te verzamelen en op een platform in eigen beheer beschikbaar te stellen. Zo blijven de data in eigen handen en kunnen de partijen daarmee een kennisvoorsprong bouwen met behulp van de [specialisten in kunstmatige intelligentie \(AI\)](#) die ook volop in de regio gevestigd zijn.

Leven Lang Ontwikkelen

Om productie- en digitale soevereiniteit te realiseren, zijn mensen nodig. Die moeten de technologieën kennen en kunnen gebruiken. Dat leer je niet meer (alleen) op school, daarvoor ontwikkelen technologieën te snel. Leven Lang Ontwikkelen is het motto. SMITZH werkt ook daar al aan, met name de Koninklijke Metaalunie maakt zich daar hard voor. Het [oZone](#) platform is dé plaats waar digitale opleidingen voor de technologische industrie beschikbaar zijn en komen. In fieldlabs worden skillslabs ingericht om in de praktijk met robots om te leren gaan. Ook kunnen we talent delen. Op [Technology Park Ypenburg](#) wisselen bedrijven personeel uit om variaties in werkdruk op te vangen. In de Drechtsteden zetten bedrijven [jonge professionals](#) bij elkaar om samen uitdagingen op te pakken. Nuttig voor de bedrijven en voor de werknemers.

Met deze en meer maatregelen kunnen we samen de door corona veroorzaakte economische crisis het hoofd bieden. En helpen we ook om structureel de Technologische Industrie te versterken. De coronacrisis helpt ons om daarop te focussen en maakt tijd vrij om het waar te maken.

Welke maatregelen neemt u om sterker uit de coronacrisis te komen? En hoe versterkt dat uw bedrijf en de Technologische Industrie in de regio? Laat het weten in de LinkedIn groep!

Taskforce Technologische Industrie

Martin van Gogh, vicevoorzitter EBZ, CEO Batenburg
André Boer, voorzitter HI, CEO Krohne
Maarten Schippers, bestuurslid HI, CEO Airbus DS
Jan van der Wel, CEO Technolution
Arnaud de Jong, Directeur Industrie, TNO

Projectteam ActieAgenda

Anton Duisterwinkel, PL, InnovationQuarter
Linco Nieuwenhuizen, secretaris EBZ
Onno Ponfoort, hoofdonderzoeker Berenschot
Jan Jacob Vogelaar, InnovationQuarter
Peter van Arkel, Luddo Oh, Berenschot

Voorbeelden van start-ups en scale-ups in de Technologische Industrie in Zuid-Holland

Start-ups worden opgezet en geholpen door bedrijven zoals industrieel ontwerpbureaus zoals [Spark Design & Innovation](#) (Rotterdam), [MMID](#) (Delft) en [NPK Design](#) (Leiden); R&D-huizen zoals [S&T](#) in Delft en hightech bedrijven als [Promolding: P3D-PRIM](#) en [Somni](#) (Den Haag). Zelf bestaan deze 'moeders' overigens ook nog maar enkele tientallen jaren.

TNO (Delft, Den Haag, Leiden) is een gestage bron van gezonde start-ups zoals [Prime Vision](#), [JOA Scanning Technology](#), [Spectral Industries](#) en [VSL](#) in Delft en [Nearfield Instruments](#), Rotterdam, [BiosparQ](#), [LeydenJar](#) (Leiden) en [Proqares](#) (Rijswijk).

De TU Delft begeleidt zijn vele start-ups in [YES!Delft](#), wereldwijd de één-na-beste incubator, en RoboValley, Delft. Bedrijven als [Ampelmann](#) (Rotterdam), [Technolution](#) (Gouda), [Exact](#) (Delft) zijn al flink uitgegroeid. [Physee](#), [Inkless](#), [Atmos UAV](#), [Bird Control Group](#), en [Delft Circuits](#) timmeren al flink aan de weg. En dat is maar het puntje van het topje van de ijsberg.

